

๘๑

เป็นหนี้

ปัจจัยล้นนิสสิตศีล พิจารณาปัจจัยทั้ง ๔ คือ จีวร บิณฑบาต เสนาสนะ
คิลานปัจจัย ไม่บริโภครด้วยตัณหา นี่ก็เป็นศีลอีกอันหนึ่ง

ปัจจัยล้นนิสสิตศีลนั้นแหละเป็นข้อสำคัญนัก ถ้าเป็นอิน(อิ-นะ)บริโภคร
บริโภครด้วยความเป็นหนี้ ไม่ได้พิจารณาปัจจัยให้เต็มส่วนเต็มที่ในจีวร บิณฑบาต
เสนาสนะ คิลานปัจจัย แล้วละก็ ได้ชื่อว่าภิกษุบริโภครด้วยความเป็นหนี้

ตายไปจะต้องเป็นวัวให้เขาใช้ เป็นควายให้เขาขี่ เป็นม้าให้เขาขี่ เป็น
ช้างให้เขาขี่ สูงขึ้นไปกว่านั้น ไกลไปกว่านั้น ตายไปเป็นบ่าวเป็นทาสเขา เป็น
มนุษย์มาเป็นบ่าวเป็นทาสเขา มาเป็นคนใช้เขา เขาไม่ใช้ก็อยากให้อ่านัก ไป
ทำอาสาคาเขาเฉยเท่านั้นแหละ เพราะเป็นหนี้เขาแล้ว บริโภครด้วยความเป็นหนี้
เข้าแล้ว นี้อย่างนี้เป็นบ่าว

จีวร เมื่อเวลาจับจีวรที่เขาถวายเข้า จีวรนี้สักแต่ว่าเป็นธาตุ เป็น
ปัจจัยสักแต่เป็นธาตุ ไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตนเขาเราใดๆ แล้วก็ของว่างเปล่า
ไป จีวรนี้เป็นของไม่เนาไม่เปื้อยนำดูน่าชม ไม่สกปรกเปื้อยอะไรใดๆ เป็น
ของดีมาก พอถูกต้องร่างกายกลายเป็นของเสียหายไปได้ ไม่น่าดูน่าชมไปได้

พิจารณาจีวรอีก จีวรเมื่อเวลาจะนุ่งเข้า ไม่ได้นุ่งเพื่ออื่น นุ่งเพื่อจะป้อง
กันเสียซึ่งกายหนาวแลร้อน เพื่อกันเหลือบยุงตะเข็บ ตะขาบต่างๆ เพื่อจะไม่
ให้กามกำเริบเท่านั้น พิจารณาดังนั้นก็นุ่งห่มไป นุ่งห่มไปแล้วก็พิจารณาแบบเดียว
กันอีก ซ้ำอีก เรียกว่า อภินิหารปัจจุเวก พิจารณาจีวรนุ่งห่มพร้อมด้วยองค์คุณ

ธาตุปัจจุเวก ก็แบบเดียวกัน นั่งนอนเสนาสนะเหล่านีบริโภครหยุกยา ก็
พิจารณา ถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่ง ปัจจัยล้นนิสสิตศีล ไม่บริสุทธิ เป็นอินบริโภคร
บริโภครด้วยความเป็นหนี้เขา อย่างนี้ต้องได้รับโทษทุกข์ต่างๆ นานา เพราะเหตุ
ว่าเป็นหนี้เขา

ต้องบริสุทธิ์ ถ้าไม่บริสุทธิ์ ต้องมีหิริโอตตปปะ อาย ไม่ได้
เป็นพระศีล ๒๒๗ ไม่บริสุทธิ์ อาย
อินทริย์สังวรศีลไม่บริสุทธิ์ ก็อาย สะดุ้งกลัวอีกเหมือนกัน
ปัจจัยสันนิสสิตศีลไม่บริสุทธิ์ก็อาย
อาชีวกาบริสุทธิ์ศีลไม่บริสุทธิ์ก็อาย สะดุ้งกลัวอีกเหมือนกัน
ปัจจัยวิสุทธิศีลไม่บริสุทธิ์ก็อาย สะดุ้งกลัวเหมือนกัน แบบเดียวกัน
เหมือนเราท่านในบัดนี้ ไม่ได้ศีลบริสุทธิ์สมบูรณ์บริบูรณ์ พระณรรศีล
ไม่บริสุทธิ์บริบูรณ์ อุบาสกอุบาสิกาศีลไม่บริสุทธิ์บริบูรณ์

จากพระธรรมเทศนาเรื่อง “หิริโอตตปปะ”

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗